

Trauma dziecięca a objawy depresji i tendencje samobójcze u kobiet i mężczyzn.

Rola wczesnych nieadaptacyjnych schematów i powodów do życia

Streszczenie

Cel: Ogólnym celem niniejszej pracy było określenie związków między doświadczeniem traumy w dzieciństwie a nasileniem objawów depresji i tendencji suicydalnych z uwzględnieniem mediującej roli czynników poznawczych (tj. nieadaptacyjnych schematów oraz powodów do życia). Badanie służyło również odpowiedzi na pytanie czy męska depresja, w której poza klasycznymi objawami (m.in. obniżenie nastroju, anhedonia) występują symptomy eksternalizacyjne (np. wybuchy złości, agresywność, zachowania ryzykowne), jest fenotypem charakterystycznym tylko dla mężczyzn, czy może występować również u kobiet. Skoncentrowano się także na poznaniu patomechanizmów podtrzymujących analizowane zaburzenia u kobiet i mężczyzn.

Osoby badane i metoda: Uczestnikami badania było 135 osób (68 kobiet i 67 mężczyzn) z rozpoznaniem depresji. Badanie przeprowadzono jednoetapowo przy użyciu narzędzi samoopisowych tj. ankiety socjodemograficznej, Kwestionariusza Traumatyzacji Dziecięcej (CTQ), Kwestionariusza Schematów Younga (YSQ-S3-PL), Kwestionariusza Zachowań Suicydalnych (SBQ-R), Gotlandzkiej Skali Męskiej Depresji (GDMS) oraz Skali Powodów do Życia (RFL-48), zaadaptowanej na potrzeby niniejszego badania.

Wyniki: Nie wystąpiły różnice międzypłciowe w nasileniu objawów depresji. Mężczyźni wykazali wyższy poziom tendencji suicydalnych niż kobiety. W przypadku mężczyzn kluczowe znaczenie dla rozwoju zaburzeń zdrowia psychicznego miało doświadczanie traumy emocjonalnej (w szczególności zaniedbania emocjonalnego), zaś u kobiet przemocy seksualnej. Bez względu na płeć najistotniejszą, pośredniczącą rolę pełniły schematy z domeny rozłączenie/ odrzucenie, a spośród powodów do życia - przekonanie o radzeniu sobie (u kobiet dodatkowo poczucie odpowiedzialności wobec rodziny).

Wnioski: Nieadaptacyjne schematy wzmacniają, a powody do życia osłabiają relację między traumą dziecięcą a depresją i tendencjami samobójczymi. Atypowy obraz depresji może występować także u kobiet. Istnieją różnice w ścieżkach rozwoju zaburzeń zdrowia psychicznego w zależności od płci.

Słowa kluczowe: męska depresja, tendencje suicydalne, powody do życia, wczesne nieadaptacyjne schematy

Jana.

**Childhood trauma and symptoms of depression and suicidal tendencies
in women and men. The role of early maladaptive schemas and reasons to live**

Abstract

Objective: The general aim of this study was to identify the relationships between childhood trauma experience and the severity of depression symptoms and suicidal tendencies in adult life, taking into account the mediating role of cognitive factors (maladaptive schemas and reasons for living). The study also aimed to clarify whether male depression, in which, addition to classic symptoms (e.g., mood lowering, anhedonia), externalizing symptoms occur (e.g., outbursts of anger, aggression, risky behaviors), is a phenotype characteristic only for men, or it may also occur in women. Focus was also given to understanding the pathomechanisms that maintain the analyzed disorders in both women and men.

Subjects and method: The participants included 135 patients (68 women and 67 men) diagnosed with depression. The study was conducted in a single stage using self-report tools, namely a sociodemographic survey, the Childhood Trauma Questionnaire (CTQ), Young Schema Questionnaire (YSQ-S3-PL), Suicidal Behaviors Questionnaire (SBQ-R), Gotland Male Depression Scale (GDMS), and the Reasons for Living Scale (RFL-48) - adapted for the needs of this study.

Results: No gender differences in the severity of depression symptoms were found. Men showed a higher level of suicidal tendencies than women. In men, experiencing emotional trauma (especially emotional neglect) key to the development of mental health disorders, while for women it was sexual abuse. Regardless of gender, the most significant mediating role was played by schemas from the domain of separation/rejection, and among the reasons for living - the belief in coping (for women, additionally, a sense of responsibility towards the family).

Conclusions: Maladaptive schemas strengthen, and reasons for living weaken, the relationship between childhood trauma and depression and suicidal tendencies. Atypical picture of depression can also occur in women. There are differences in the paths of development of mental health disorders depending on gender.

Keywords: male depression, suicidal tendencies, reasons for living, early maladaptive schemas

Jaw.